

Anden næstformand (Henning Grove):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

8) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 8:

Forespørgsel til justitsministeren [om regeringens bestræbelser på at gøre Danmark til fuldgyldigt medlem af Schengensamarbejdet].
Af Kim Behnke (FP) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 2/10 96).

Anden næstformand (Henning Grove):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

9) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til trafikministeren [om, hvilke tiltag regeringen vil tage for at øge DSB's muligheder for at erobre markedsandele i passager- og godstrafik i Danmark i henhold til »Trafikplan 2005«].
Af Tommy Dinesen (SF) og Jette Gottlieb (EL) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 2/10 96).

Anden næstformand (Henning Grove):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

10) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 10:

Forespørgsel til forsvarsministeren og justitsministeren [om bestræbelserne på at normalisere forholdene på Christiania].
Af Tom Behnke (FP) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 2/10 96).

Anden næstformand (Henning Grove):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

11) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 11:

Forespørgsel til undervisningsministeren [om regeringens planer for en udbygning af uddannelseskapaciteten i de kommende år].
Af Bruno Jerup (EL) og Jette Gottlieb (EL).
(Forespørgslen anmeldt 2/10 96).

Anden næstformand (Henning Grove):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

12) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til statsministeren og sundhedsministeren [om målsætningen for udviklingen af det danske sundhedsvæsen].
Af Bruno Jerup (EL) og Frank Aaen (EL).
(Forespørgslen anmeldt 2/10 96).

Anden næstformand (Henning Grove):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

13) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 13:

Forespørgsel til finansministeren [om, hvilke overordnede prioriteringer regeringen har i forhold til de kommende overenskomstforhandlinger på de områder, hvor staten skal forhandle overenskomster].
Af Jette Gottlieb (EL) og Frank Aaen (EL).
(Forespørgslen anmeldt 2/10 96).

Anden næstformand (Henning Grove):
Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 2: Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Andelsboligkvote for 1997, strafansvar).
Af boligministeren (Ole Løvig Simonsen).
(Fremsat 2/10 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans Peter Baadsgaard (S):
Da mit partis ordfører i denne sag ikke kan være til stede, skal jeg på Socialdemokratiets vegne fremføre nogle få bemærkninger.

Kvotefastsættelsen til det direkte støttede boligbyggeri har jo været et fast punkt på dagsordenen igennem mange år her i Folketinget. I år er det meget enklere, end det plejer at være, fordi vi nu har lagt det ud til kommunerne at beslutte, hvor meget de vil bygge, hvornår de vil bygge, og hvad de vil bygge inden for de tre kategorier af støttede boliger: ungdomsboliger, ældreboliger og almene boliger eller almennyttige boliger, som de tidligere hed.

Derfor er der kun tilbage at fastsætte en kvote for det private andelsboligbyggeri, og det følger i sagens natur af de anderledes finansiseringsforhold, der gælder for private andelsboliger, end dem, der gælder for det øvrige støttede byggeri.

Boligministeren foreslår, at der i 1997 kan opføres indtil 1.200 private andelsboliger. Det støtter vi fra Socialdemokratiets side og ønsker at fremme forslaget mest muligt.

Vi støtter selvfølgelig også den konsekvensændring, som er nævnt i § 1, nr. 2, i det foreliggende lovforslag. Konsekvensændringen er en straffelovsændring.

Altså: Socialdemokratiets støtte til det foreliggende lovforslag.

Erling Oxdam (V):

Venstre kan også støtte dette lille lovforslag. Det er godt nok mærkværdigt, at der stadig skal være offentlig støtte til bygning af andelsboliger, men i det omfang man stadig gør det, så vil vi ikke hindre, at den overførsel fra i år til næste år finder sted, og at man ved lov fastsætter – vistnok for sidste gang – en kvote på 1.200 for året. Man kunne måske spørge boligministeren, hvor mange der forventeligt vil være at overføre fra i år til 1997.

Selve ajourføringen af straffebestemmelsen for juridiske personer kan man jo kun sige er en følge af den lov, der tidligere er vedtaget, så der er ikke nogen bemærkninger til den. Den går også igennem med dette meget lille lovforslag.

John Vinther (KF):

Som det vil være Folketingets partier og i hvert fald boligministeren bekendt, har Det Konservative Folkeparti i vores eget finanslovudspil medtaget et midlertidigt stop for byggeri af offentligt støttede andelsboliger og almennyttige boliger. Formålet med det forslag er at sikre, at den positivt høje aktivitet i anlægs- og byggesektoren ikke slår over i overophedning og flaskskealsproblemer.

Det følger også deraf, at Det Konservative Folkepartis endelige stillingtagen til dette lovforslag beror på den videre udvalgsbehandling og ikke mindst på resultatet af finanslovforhandlingerne.

Villy Søvnal (SF):

Jeg skal også gøre mit til, at det her ikke bliver en debat, der vil blive husket som den længste boligpolitiske debat i Folketinget.

Det drejer sig i al sin enkelhed om, at vi vedtager i 1997 at bygge 1.200 boliger som andelsboliger og overfører den uudnyttede kvote. Det er som bekendt det sidste område, der er kvotebelagt, vi diskuterer. SF har tidligere fremsat et ønske om at støtte selvgroede andelsboligprojekter, og vi har tidligere fået ministerens tilsagn om det, og jeg antager, at det fortsat står ved magt. Jeg skal på den baggrund melde, at SF støtter forslaget.

Jeg har så blot to kommentarer til de forudgående ordførere:

Jeg synes ikke, det skal gå helt upåagtet over i historien, at det, den konservative ordfører meldte: stop for støttet byggeri, har nogle konsekvenser. Det betyder i en situation, hvor vi intenst har diskuteret ældreboligbyggeri, at dér bliver lukket af. Det betyder i en situation, hvor en række af uddannelsesbyerne mangler ungdomsboliger, at dér bliver lukket af. Det betyder, at der i en række af de byer, der er vækstbyer i øjeblikket, og som har et stigende befolkningstal, er lukket for almennyttigt byggeri.

Jeg synes, folk skal vide, at det er konsekvensen. Det er et af de konservative krav til de kommende finanslovforhandlinger, at man lukker for ældreboligbyggeri, at man lukker for ungdomsboligbyggeri, og at man lukker for almennyttigt byggeri.

Jeg vil egentlig godt have boligministerens svar på – for vi nærmer os, har jeg forstået, tiden for forhandlingerne om finansloven – om man kan forestille sig, at det er et krav, som Socialdemokratiet eller regeringen vil acceptere som prisen for et forlig med De Konservative.

Jørgen Estrup (RV):

Den begrænsning i kvoten, som lovforslaget er udtryk for, nemlig fra 3.000 boliger til 1.200 boliger, støtter vi fra radikal side. Det er en fornuftig ting, at man tilpasser byggeriet også af andelsboliger, sådan at det svarer nogenlunde til den efterspørgsel, der vil være, og meget tyder på, at den netop er i den størrelsesorden.

Det drejer sig her om 1997, og så må vi jo se, hvordan udviklingen bliver i de kommende år.

Fra radikal side kan vi helt støtte lovforslaget.

Kirsten Jacobsen (FP):

Det undrer mig ikke, at hr. Jørgen Estrup kan støtte det her lovforslag. Det er jo hr. Jørgen Estrups hjertebarn, og derfor kunne hr. Jørgen Estrup såmænd lige så godt have talt som ordfører for forslagsstillerne i stedet for regeringen.

Men Fremskridtspartiet har den holdning, at i de tider, som vi har lige nu, hvor vi mangler plejehjemspladser og vi mangler ældreboliger i et omfang, som vi simpelt hen ikke kan være bekendt, burde man samle kræfterne og bruge ressourcerne dér, hvor der virkelig er et behov. Det er fuldstændig vanvittigt at yde tilskud til én form for ejerboliger og så samtidig, som hr. Jørgen Estrup gerne vil, kappe hovedet af de ejerboligbeboere, som altså ikke får tilskud. Det kan vi ikke forstå.

Fremskridtspartiet vil ikke støtte det her forslag, og det vil vi ikke af to grunde: for det første fordi vi mener, at de offentlige ressourcer skal bruges et andet sted, hvor der er mere behov for dem, og for det andet, hvis vi endelig skal støtte andelsboliger, så må hr. Jørgen Estrup opfinde den formel, som gør, at vi kan udskille de selv-groede. Vi vil ikke give statsstøtte til private entreprenører.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Nu er det jo en gammel krig, som fru Kirsten Jacobsen og jeg har ført igennem mange år – det gør den jo ikke mindre kedelig.

Men jeg synes måske, fru Kirsten Jacobsen skulle kigge lidt på, hvem det er, der bor i nybyggede andelsboliger, for så vil hun opdage, at noget af det klientel, som jeg ved interesserer fru Kirsten Jacobsen, nemlig dem, der er gået på pension, faktisk i meget høj grad bruger andelsboligen som et sted, som passer både med hensyn til ens økonomi og med hensyn til ens muligheder for selv at bestemme over boligens indretning. Det er jo netop fordelene ved at bo i en andelsbolig.

Derfor synes jeg egentlig, at fru Kirsten Jacobsen skulle tænke lidt mere over, hvad det er, hun modarbejder, og derefter tilpasse sine synspunkter lidt til den politik, hun i øvrigt har.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jamen den type ældre mennesker, som flytter i andelsboliger, er dem, der kan klare sig selv, det er dem, der har solgt den store villa, det er de raske.

Dem, som Fremskridtspartiet mener der er størst behov for at støtte, det er de svage ældre, som har brug for en plejehjemsplads, og som altså ikke har 400.000-500.000 kr. at tage med fra salget af deres villa. Det er begrundelsen. Det er et spørgsmål om at prioritere, sådan at man opfylder de mest nødvendige behov først.

Men uanset om det er ældre eller det er unge, der køber de her andelsboliger, så er der en gruppe entreprenører, som scorer kassen på, at vi giver offentligt tilskud til denne form for byggeri.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Fru Kirsten Jacobsen gentager nogle synspunkter, som muligvis kunne være rigtige for en fire-fem år siden, men som i hvert fald ikke er rigtige i dag. Jeg tror, det hænger sammen med, at fru Kirsten Jacobsen har haft lidt andre gøremål, at hun ikke rigtig følger med i de opstramninger, der er sket på området; det er undskyldeligt.

Men dertil vil jeg så føje, at jeg er dybt bevæget over fru Kirsten Jacobsens sociale indignation. Det, man støtter, er ejerboligen for dem, der har godt råd. Det er man ikke bange for at støtte i allerhøjeste grad. Men når det kommer til at støtte ældre mennesker, der flytter i en andelsbolig i stedet for i en ældrebolig, så vil man ikke røre en finger. Det kalder jeg virkelig et socialt synspunkt.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg tror, at uanset om vi bruger 25 korte bemærkninger mere, så vil denne her stillingskrig fortsætte, lige så længe som hr. Estrup og jeg er medlem af dette Ting, for hr. Estrups opfattelse af det her står ikke til at ændre. Det er sådan et eller andet firkantet – ja, man må ikke sige det her fra talerstolen, så det skal jeg lade være med at gøre.

Men jeg vil sige til hr. Estrup, at det forholder sig sådan, at hvis jeg ikke har fulgt med i de sidste 4-5 år, er der uendelig mange andre mennesker, der heller ikke har fulgt med.

Og lad os så under udvalgsarbejdet få afgjort, om det virkelig kun drejer sig om de selvgroede. Har hr. Estrup fundet formularen, som gør, at vi kan slippe af med de private entreprenørers malkning af statskassen? Det har hr. Estrup ikke, og det vil han ikke kunne bevise, selv under udvalgsarbejdet.

Men lad det nu komme an på en prøve, så tager vi turen igen under andenbehandlingen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg har lagt mærke til, at der i debatten anvendes begrebet støttet byggeri, og i den forbindelse kunne det måske være på sin plads lige at gøre opmærksom på, at det byggeri, som ud over alle grænser massivt er mest støttet fra det offentliges side i form af rentefradrag, jo altså er de private ejerboliger. Jeg synes lige, det bør nævnes, før debatten kommer fuldstændig ud af proportion.

Så skal jeg sige, at Enhedslisten støtter regeringens lovforslag. Vi havde debatten om andelsboligerne sidste år, og i Enhedslisten er vi godt tilfreds med, at vi er kommet i dialog med regeringen også om det, som hr. Søvnald var inde på om de selvgroede foreninger.

Jeg vil ikke lægge skjul på, at Enhedslistens formål med at gå ind og forsøge at få medindflydelse og medansvar på dette område selvfølgelig er, at vi gerne ser, at det på lang sigt smelter sammen med det almennyttige byggeri og måske bliver en form for almene boliger, hvor dette, at man selv danner en forening, en selvgroet forening, måske også under lidt friere former, kan være en del af den samlede almene sektor eller den samlede støttede sektor, som nogle kalder det her i Tinget.

Det er nogle visioner, som vi har, og vi lægger ikke skjul på, at dét er vores hensigt med at gå ind i det her, og vi vil forsøge at komme så langt, som vi overhovedet kan, i den retning, når vi med mellemrum skal have forhandlinger om udviklingen af den private andelsbolig.

Addi Andersen (CD):

Boligministerens forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri kan CD støtte. Vi ser med tilfredshed på, at den årlige kvote forbliver uændret på 1.200 boliger, og at den ubrugte kvote for 1996 kan overføres til 1997. At der bliver indført ensartede regler vedrørende strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel, kan CD også støtte.

Poul Nødgaard (DF):

Man skulle jo i realiteten kunne støtte et sådant forslag, som bare drejer sig om at overføre en kvote fra et år til et andet. Men så enkelt er det jo ikke, for ved at gøre det har man vel også mere eller mindre givet et godkendelsesstempel med hensyn til, at man synes, at alt det støttede byggeri er noget, der er i orden.

Det synes vi egentlig ikke det er. Jeg synes, man i meget højere grad skulle overlade til de private kræfter at bygge i dette land. Så vi kan ikke støtte det foreliggende forslag.

Jeg vil også gerne sige ved denne lejlighed, at som kommunalpolitiker ser jeg også, hvilket økonomisk billede der tegner sig i de kommunale budgetter, ikke så meget måske af andelsboligbyggeri, men i højere grad af almennyttigt byggeri osv., som er en tikkende bombe under mange kommuners økonomi.

Så jeg synes, vi her i Folketinget skulle prøve på på hele boligområdet at nyvurdere vores opfattelse af, om den måde, det kører på, er en måde, hvorpå det bare skal køre derudad år efter år. Jeg kunne sådan set godt tænke mig, at man engang kunne få en god, saglig boligpolitisk debat her i Folketinget, hvor vi kunne drøfte alle disse ting på et jordnært plan.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det var egentlig for at imødekomme ønsket om en saglig boligdebat, at jeg bad om ordet.

Jeg forstod på hr. Poul Nødgaard, at man på linje med Det Konservative Folkeparti ikke fremover vil være med til at støtte det, der hedder støttet boligbyggeri. Det er da interessant, for når man lytter til fru Pia Kjærsgaard, som vistnok også er med i Dansk Folkeparti, hører man tit noget om, hvor vigtigt det er at gøre noget for de ældre, så hører man noget om plejehjemsbyggeri, så hører man noget om ældreboliger, så hører man noget om boliger til handicappede, til sindslidende osv.

Må jeg ikke godt gøre hr. Poul Nødgaard opmærksom på, at alt det nævnte byggeri er i den form, der hedder støttet boligbyggeri, og hvis hr. Poul Nødgaards udsagn overhovedet skal give mening – det er ikke sikkert, men hvis det er tilfældet, betyder det, at man slår hånden af alt, hvad der hedder ældreboligbyggeri, alt, hvad der hedder byggeri til handicappede, alt, hvad der hedder ungdomsboligbyggeri.

Vi fik heller ikke noget svar før fra De Konservative, men der er altså den dér faste alliance

mellem Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti, som går ud på, at man fremover ikke vil bygge til de her grupper.

Det er en interessant ny melding i dansk politik i hvert fald fra De Konservative, og det må betyde, at vi fremover bliver befriet for mange af de taler, som Dansk Folkeparti indimellem svinger sig op til.

Må jeg så bare sige om det støttede byggeri, at vi fik sidste år en redegørelse fra boligministeren, som man også kan orientere sig i, hvis man ønsker en ordentlig boligpolitisk debat. Den påpeger, at værdien af rentefradraget er mere end dobbelt så høj som det, vi giver i det, der hedder direkte støtte. Altså de mennesker, der køber et dyrt, stort hus, får uhæmmet støtte, medens det, der hedder støtte til støttet byggeri, er kendetegnet ved, at har man et mindre hus, får man en mindre støtte.

Det er jo fuldstændig omvendt. Det er virkelig den sociale støtte, vi giver her.

Det, hr. Poul Nødgaard er fortaler for, er, at der skal gives endnu mere støtte til dem, der har i forvejen. Det er måske ikke så underligt, men det er dog politisk interessant.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Alt det, hr. Villy Søvnald rejser her, kunne vi jo så f.eks. passende tage en diskussion om i en såkaldt boligpolitisk debat.

Nu ved jeg, at hr. Søvnald tidligere har været, jeg tror det var socialudvalgsformand i Kolding, hvis ikke jeg husker helt forkert. Og jeg er tilfældigvis kommunalpolitiker i Ringsted, og jeg kan fortælle hr. Søvnald, at vi er bevidst om vores ansvar over for de ældre i vores kommune.

Vi bygger i øjeblikket et kæmpestort ældrecenter med opholdsmuligheder, hvor også handicappede fra byen kan komme om dagen osv. Det opfører vi, jeg havde nær sagt for egne midler, og det skal indvies her til sommer. Så hvis socialudvalgsformanden her i Folketinget har mulighed for det, kan han komme ned og se, hvordan den primære kommune løser sin opgave, når den er sig sit ansvar bevidst over for de ældre og over for de handicappede.

Men altså, jeg synes, det er en for stor og omfangsrig debat at gå ind i i dag. Lad os tage den under en eventuel forespørgselsdebat om hele boligpolitikken i dette land.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg skal bare sige helt kort, at hr. Nødgaard så må være meget glad for, at Dansk Folkeparti har så beskeden en repræsentation, som tilfældet er, i Folketinget. For hvis man afskaffede støttet byggeri, kunne man ikke opføre et nyt plejecenter i Ringsted.

Boligministeren (Ole Løvig Simonsen):

Jeg vil først have lov til at sige tak til de forskellige ordførere og selvfølgelig først og fremmest til dem, der har tilkendegivet, at de vil støtte forslaget. Jeg skal da gerne erkende, at man måske kom lidt længere omkring i det boligpolitiske firmament, end jeg havde forestillet mig ved lovforslagets fremsættelse.

Men lad mig lige komme med et par enkelte kommentarer uden derved at forlænge debatten.

Hr. Erling Oxdam spurgte, om vi ved noget om, hvor stor aktiviteten er, og hvor mange boliger der vil kunne bygges. Dertil kan jeg sige, at jeg dagligt er i kontakt med borgmestre rundt omkring i landet af mange forskellige partifarver, der ønsker at få lov til at få en andel i den sidste del af den kvote, vi har tilbage, så der er stor interesse for det. Men da nogle af tilsagnene er givet i 1995, kan vi ikke nu beregne helt nøjagtigt, hvor stort et antal der eventuelt bliver til overførsel til 1997. Men det bliver ikke mange, hvis det ellers går, som tallene viser.

Så vil jeg gerne sige til hr. John Vinther, der gør opmærksom på det finanslovsforslag, som De Konservative har fremlagt, og det er så også svar til hr. Villy Søvnald, at jeg tror, jeg må have lov til at erindre om, at regeringen har lavet en aftale med kommunerne om, at beløbet til det støttede byggeri næste år hæves fra 4,5 mia. kr. til 4,8 mia. kr., og det skulle i og for sig være svar nok, at der ligger en sådan aftale for 1997.

Jeg skal også sige med hensyn til de selvgroede, at på baggrund af, at der altid er en kvote tilbage, når man har delt ud efter objektive kriterier, har vi i Boligministeriet tilkendegivet – og det vil selvfølgelig også glæde fru Kirsten Jacobsen – at de selvgroede, dér, hvor man har en lokalplan, hvor der er folk på listen, der allerede er klar, får førstprioritet, for dér ved jeg, at byggeriet kan komme i gang.

Endelig skal jeg sige til hr. Jørgen Estrup, at det er fuldkommen korrekt, at vores statistikker viser, at andelsboligformen som sådan er en god form for ældre, der flytter fra deres egen lejlig-

hed eller fra deres eget hus ind i noget mindre. Og jeg vil da også gerne have lov til at sige, at de nye regler om boligstøtte faktisk betyder, at det også på dette område er attraktivt for staten og for samfundet som sådan.

Jeg skal jo ikke kunne sige, hvad Enhedslisten har haft i tankerne, da de stemte på loven som sådan, men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at selve lovforslaget er en udmøntning, der baserer sig på den lov, vi vedtog i sidste folketingssamling, og dermed er også tilkendegivet, at ved at give et tilskud til det støttede byggeri, altså andelsboliger, vil vi til gengæld også sikre os, at kvoten bliver de 1.200, så der er balance også i økonomien.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af mellemregional rammeaftale om samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Sydamerikanske Fællesmarked (Mercosur) og dets deltagerstater på den anden side.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 2/10 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jacob Buksti (S):

Socialdemokratiet kan støtte, at Danmark tiltræder rammeaftalen mellem Det Sydamerikanske Fællesmarked (Mercosur) og EU. Vi ser aftalen som en afgørende brik til sikring ikke blot af den økonomiske udvikling, men også af den demokratiske proces i området.

Vi har således noteret os, at en tilsidesættelse af de demokratiske principper og fundamentale menneskerettigheder vil kunne bringe aftalen til ophør.

Endelig er vi opmærksomme på, at der er enighed mellem parterne om, at aftalen også er et vigtigt element i bekæmpelsen af narkotikakriminalitet, hvidvaskning af penge og i indsatsen mod terrorisme.

Jens Kirk (V):

Venstre kan støtte dette såvel som de tre øvrige beslutningsforslag. Det danske Folketing giver med ratificeringen nogle gode rammer for det fremtidige samarbejde med Mercosur, Israel, Tunis og Marokko. Det drejer sig om en forøgelse af demokratiet for menneskerettigheder, demokrati i det hele taget og så hvidvaskning og narkotika.

Venstre støtter ratificering af aftalerne.

Kent Kirk (KF):

Det Konservative Folkeparti kan også støtte aftalen med Det Sydamerikanske Fællesmarked. Vi finder ligesom Socialdemokratiet, at det er meget vigtigt, at man i formålsparagraffen har fremført, at det, det også drejer sig om, er, at man skal respektere de demokratiske principper og de grundlæggende menneskerettigheder.

Jeg har dog ikke rigtig kunnet se, om man, hvis man skulle komme i den situation, at et af de lande, som nu ratificerer aftalen, ikke respekterer de pågældende menneskerettigheder, så uden videre kan suspendere aftalen. Derfor vil jeg gerne spørge udenrigsministeren, om det er muligt, hvis det viser sig, at et land ikke lever op til grundlaget for samarbejdet.

Men som sagt, vi kan støtte aftalen. Vi mener, det er et fornuftigt skridt i den udvikling, som vi ser i verden, hvor EU jo på forskellige måder får knyttet landene til sig og også sikrer de grundlæggende principper, som vi bygger det europæiske samarbejde på.